२हरिणे पुंस्त्री त्रिका० । ३अप्सरोभेदे स्त्री "चारुनेत्रा घृताची च मेनका पुञ्जिकास्थली" काशीख० १०अ०।

चारुपर्णी स्त्री० चारूणि पर्णान्यस्याः ङीप्। (गम्भारी) प्रसारिण्याम् राजनि० ।

चारुपुट पु० चारु-पुटमत्र । तालभेदे संगीतदा० ।

चारुफला स्त्री चारु फलमस्याः । द्राक्षायाम् राजनि० ।

चारुयशस् पु० श्रीकृष्णपुत्रभेदे "त्वया द्वादश वर्षाणि व्रतो भूमेन शुध्यता। आराध्य पशुभर्त्तारं रुक्मिण्यां जनिताः सुताः। चारुदेष्णः सुचारुश्च चारुवेशी यशोधरः। चारुश्रवा चारुयशाः प्रद्युम्नः शम्भुरेव च। यथा ते जनिताः पुत्रा रुक्मिण्यां चारुविक्रमाः" भा० अनु० १४अ०। चारुगर्भशब्दानुक्ताः अन्योऽपि चारुश्रवस् इत्यादयोऽपि तत्पुत्रभेदे ।

चारुलोचन त्रि० चारु लोचनमस्य । १सुन्दरनेत्रयुक्ते २हरिणे पु०स्त्री० स्त्रियां जातित्वात् ङीप् शब्दार्थचि०।

चारुवक्त्र त्रि० चारु वक्त्रमस्य । १सुमुखे २कुमारानुचरभेदे पु० "श्वेतवक्त्रः सुवक्त्रश्च चारुवक्त्रश्च पाण्डुरः" भा० श० ४६अ० कुमारानुचरोक्तौ

चारुवर्द्धना स्त्री चारु चारुतां वर्द्धयति वध-णिच्-ल्यु। १भार्य्यां राजनि० । २मनोहरतावर्द्धकमात्रे त्रि० ।

चारुव्रता स्त्री चारु व्रतमस्याः । १मासोपवासिन्यां स्त्रियां त्रिका० २ताडव्रतयुक्ते पुरुषे पु० ।

चारुशिला स्त्री नित्यकर्म्म० । १मणिमात्रे त्रिका० । कर्म्मधा० । २मनोहरशिलामात्रे स्त्री "शुद्धहृत्याचारशिलोपवेशम्" भट्टिः ।

चारुशीर्ष त्रि० चारु शीर्षमस्य । १मनोज्ञमस्तके २यक्षसखे आलम्बायने पु० । "चारुशीर्षस्तु तं प्राह यक्षस्य दयितः सखा । आलम्बायन इत्येव विश्रुतः करुणात्मकः" भा० अनु० १८अ० । स च आलम्बर्षेरपत्यम् ।

चारुहासिन् त्रि० चारु हसति हस-णिनि । १मनोहरहासिनि स्त्रियां ङीप् । सा च "अयुग्भया चारुहासिनी" वृ० र० उक्ते २वृत्तजातीयभेदे छन्दसि ।

चार्चिक्य न० चर्च-धाञ्यर्थे ण्यत् चर्चिकैव स्वार्थे ष्यञ् । चन्दनादिना गात्रलेपने अमरः ; [वेष्टिते रथे ।

चार्म्मण पु० चर्म्मणा परिवृतो रथः अण् । चर्म्मणा सर्व्वतो

चार्म्मण न० चर्म्मणां समूहः अण् । चर्म्मसमुदाये ।

चार्म्मिक त्रि० चर्म्मणा निर्वृत्तः ठक् । चर्म्मनिर्म्मिते भाण्डादौ । "चर्म्मचार्म्मिकभाण्डेषु" मनुः । ततः पुरोहिता० भावे यक् । चार्म्मिक्य तद्भावे न० ।

चार्म्मिकायणि पुंस्त्री चर्म्मिणोऽपत्यम् वाकिना०फिञ् कुक् नलोपश्च । चर्म्मिणो (ढाली) नामकयोधस्यापत्ये ।

चार्म्मिण न० चर्म्मिणां समूहः अण् । चर्म्मिणां समूहे ।

चार्व्वाक पु० चारुः लोकसम्मतोवाकोवाक्यं यस्य पृषो० । बृहस्पतिशिष्ये लोकायते नास्तिकभेदे तन्मतसिद्धपदार्थादि सर्व्वद० स० दर्शितं यथा ।

"अथ कथं परमेश्वरस्य निःश्रेयसप्रदत्वमभिधीयते बृहस्पतिमतानुसारिणा नास्तिकशिरोमणिना चार्वाकेण दूरोत्सारितत्वात् । दुरुच्छेदं हि चार्वाकस्य चेष्टितम् । प्रायेण सर्व्वप्राणिनस्तावत् "यावज्जीवं सुखं जीवेन्नास्ति मृत्योरगोचरः । भस्मीभूतस्य देहस्य पुनरागमनं कुतः" इति लोकगाथामनुरुन्धाना नीतिकामशास्त्रानुसारेणार्थकामावेव पुरुषार्थौ मन्यमानाः पारलौकिकमर्थमपह्नुवानाश्चार्वाकमतमनुवर्त्तमाना एवानुभूयन्ते । अत एव तस्य चार्व्वाकमतस्य लोकायतमित्यन्वर्थमपरं नामधेयम् । तत्र पृथिव्यादीनि भूतानि चत्वारि तत्त्वानि तेभ्य एव देहाकारपरिणतेभ्यः किण्वादिभ्यो मदशक्तिवत् चैतन्यमुपजायते, तेषु विनष्टेषु सत्सु, स्वयं विनश्यति । "तदिह विज्ञानघन एवैतेभ्यो भूतेभ्यः समुत्थाय तान्येवानुविनश्यति न प्रेत्य संज्ञास्तीति" । तत्र चैतन्यविशिष्टदेह एवात्मा देहातिरिक्त आत्मनि प्रमाणाभावात् प्रत्यक्षैकप्रमाणवादितया अनुमानादेरनङ्गीकारेण प्रामाण्याभावात् । अङ्गनालिङ्गनादिजन्यं सुखमेव पुरुषार्थः । न चास्य दुःखसंभिन्नतया पुरुषार्थत्वमेव नास्तीति मन्तव्यम् अवर्जनीयतया प्राप्तस्य दुःखस्य परिहारेण सुखमात्रस्यैव भोक्तव्यत्वात् । तद्यथा मत्स्यार्थी सशल्कान् सकण्टकान् मत्स्यानुपादत्ते स यावदादेयं तावदादाय निवर्त्तते। यथा वा धान्यार्थी सपलालानि धान्यान्याहरति यावदादेयं तावदादाय निवर्त्तते । तस्माद्दुःखभयाद्यानुकूलवेदनीयं सुखं त्यक्तुमुचितम् । न हि मृगाः सन्तीति शालयो नोप्यन्ते । न हि भिक्षुकाः सन्तीति स्थाल्यो नाधिश्रीयन्ते । यदि कश्चिद् भीरुर्दृष्टं सुखं त्यजेत् तर्हि स पशुवन्मूर्खो भवेत् । तदुक्तम् "त्याज्यं सुखं विषयसङ्गमजन्म पुंसां दुःखोपसृष्टमिति मूर्खविचारः । वीहीन् जिहासति सितोत्तमतण्डुलाद्यान् को नाम भोस्तुषकणोपहितान् हितार्थी" । ननु पारलौकिकसुखाभावे बहुवित्तव्ययशरीरायाससाध्ये अग्निहोत्रादौ